

Nowizna

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z
dostawą do domu 1,50 zł.

Cena numeru 15gr

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Tarnowskie Góry, Rynek 13 — Tel. 1034

REKLAMY:
0,20 zł. za 1 łam. wiersz mjr
OGŁOSZENIA
według umowy

Rok III

Tarnowskie Góry dnia 29 listopada 1932 r.

Nr. 108

Zaginiony pułkownik

Z Przemyśla wyjechał przed 10-ciu dniami do Lwowa, em. pułkownik Stanisław Rozeń, aby jako dyrektor Związku Rolników załatwić w tamtejszych bankach kilka spraw węglowych, zabierając ze sobą w tym celu znacznie większą gotówkę i weksle. Plk. Rozeń odbył podróż do Lwowa w towarzystwie swej siostry. Z dworca lwowskiego odjechała p. Rożenówna tramwajem, podczas gdy pułkownik Rozeń miał się udać do miasta dorożką. Od tej chwili wszelki ślad po nim zaginął. Od szeregu dni nie daje on znaku życia. Rodzina wdrożyła energiczne poszukiwania, dotychczas jednak bez wyniku.

Losy zaginionego pułkownika, otacza coraz gęstsza mgła tajemniczości. Znajomi i krewni gubią się w domysłach i snują rozmaite wnioski, obawiając się, że pułkownik padł ofiarą jakiejś tragicznej przygody.

0 odroczenie płatności raty długu

polskiego w Ameryce.

Rząd polski zwrócił się, jak wiadomo, do rządu Stanów Zjednoczonych w sprawie odroczenia płatności raty długu polskiego w Ameryce, płatnej 15-go grudnia br. w wysokości 3,070.000 dolarów. Ogólna suma polskiego długu wojennego w Stanach Zjednoczonych wynosi 206 milj. dolarów. Łączna zaś suma naszych anuitetów do roku 1937 wynosi 435 milj. dolarów. Długi te powstały po wojnie, za sprzęt wojenny oraz za pomoc w naturze, akcję repatriacji, dożywianie dzieci itd. Rata nasza wobec Stanów Zjednoczonych w roku 1932 wynosi 6,22 milj. dolarów w ciągu całego roku, na rok zaś najbliższy 7,05 milj. dolarów.

Uroczystość ku czci Wyspiańskiego.

W niedzielę cała Polska obchodziła uroczystość 25-lecie śmierci poety i artysty-malarza Stanisława Wyspiańskiego, którego imię wystawiło się po wsze czasy utworem dramatycznym p. t.: „Wesele”.

Zjazd pracowników i pracowniczek zakładów fryzjerskich województwa śląskiego

obradował w niedzielę w Katowicach. Uczestnicy zjazdu wypowiedzieli się przeciwko pracy zakładów fryzjerskich w niedzielę i święta, o co zabiegają właściciele tych zakładów, jak również przeciwko ponownej obniżce zarobków.

Tanie konie.

Na jarmarku w Sandomierzu kupił kilka dni temu dorożkarz Socha 8-letniego konia za 8 złotych. Niedrogo!...

Usunięty gabinet pruski „urzęduje”

„Rozporządzenia rządu bez władzy”.

Berlin, 28 listopada. Usunięty gabinet pruski dra Brauna, urzędujący w budynku rządowym przy ul. Lipskiej w Berlinie, jakkolwiek pozbawiony całkowicie egzekutywy, w dalszym ciągu podtrzymuje fikcję swej władzy. W dniu wczorajszym ogłosił też rozporządzenie na mocy uchwały swej rady gabinetowej z dnia 24 bm., zawierające pouczenia dla urzędników pruskich ministerstw resortowych co do postępowania w stosunku do poszczególnych władz. W szczególności rozporządzenie zawiera zakaz używania w słowie, czy piśmie określenia „rząd komisaryczny” w odniesieniu do rządu, ustanowionego dekretem prez. Hindenburga, przyczem wypowiada tam

pouczenie, że decyzja trybunału państwa w Lipsku nie wprowadziła na miejsce rządu dra Brauna żadnego innego organu.

Odnosnie do władz sądowych, enunciacja rządu dra Brauna przypisuje sobie wyłącznie prawa łaski.

Von Schleicher ma najwięcej widoków, aby zostać kanclerzem Rzeszy.

Berlin, 28 listopada. W rokowaniach o utworzenie rządu wysunęło się obecnie na pierwszy plan nazwisko generała v. Schleichera, jako kandydata na kanclerza, posiadającego najwięcej widoków. Dotychczas nie można było stwierdzić, czy w niedzielę odbyły się jakieś rokowania.

Wyrok w sprawie „Oswagu”.

W sobotę końcowym dniu rozprawy o oszustwo „Oswagu” zapadł następujący wyrok:

Dr. Ebelin na półtora roku,

osk. Caspar na dwa miesiące,

osk. Ogierman na siedm m. więzienia.

Osk. dr. Franciszek Ebeling, członek zarządu i delegat rady nadzorczej „Oswagu” skazany zostaje za oszustwo na 1½ roku więzienia i 5.000 zł. grzywny. Na podstawie amnestji darowuje się podśladnemu całą grzywnę oraz zmniejsza się karę o jedną trzecią. Trybunał uchwala wypuścić dr. Ebelinga na wolną stopę za kaucją w kwocie 100.000 zł. Osk. — Otto Caspar, dyrektor „Deutsche Bank” w Katowicach, skazany zostaje na dwa miesiące więzienia, która to kara zostaje mu na podstawie amnestji darowana. Osk. Józef Ogierman, naczelny buchalter „Oswagu” na 7 miesięcy więzienia ze zmniejszeniem kary o połowę.

W motywach swoich trybunał uznał, że wpłata podwyższonego kapitału „Oswagu” przez ks. Pszczyńskiego do „Niemieckiego Banku” w Ka-

towicach była fikcją, a również fikcją była pożyczka w kwocie 3 i pół miliona złotych, udzielona ks. Pszczyńskiemu przez „Oswag”. W dalszym ciągu sąd uznał, że bilanse „Oswagu” za cztery okresy letnie od 1928 do 1932 były fałszywe, że pożyczki zagraniczne były ukrywane, i że szereg pożyczek w księgach był sfalszowany. — Dla zamaskowania faktycznego stanu zobowiązań „Oswagu”, „Niemiecki Bank” w Katowicach wydał fałszywe zaświadczenie, że kwota 3 i pół miliona złotych została przez ks. Pszczyńskiego wpłacona.

100.000 zł. kaucji natychmiast złożono.

Obrońcy oskarżonych dr. Ebelinga i towarzyszy zgłosili odwołanie od wyroku.

Jeszcze w sobotę późnym wieczorem zgłosili się w kasie sądowej dwaj kasjerzy koncernu ks. Pszczyńskiego i złożyli kwotę 100.000 zł. tytułem kaucji, poczem dra Ebelinga, który od 1-go października br. przebywał w areszcie śledczym, wypuszczono bezzwłocznie na wolność.

Stosowanie kar cielesnych w szkole

zostanie zabronione ustawą.

Wpłynąć ma do Sejmu projekt ustawy o zniesienie kar cielesnych w szkołach na terenie b. zaboru pruskiego. — Obowiązujące do dziś przepisy dawnych pruskich ustaw szkolnych pozwalały nauczycielstwu szkół powszechnych na stosowanie kar cielesnych w stosunku do dzieci w granicach rodzicielskich praw kary. Minister wyznań relig. i ośw. publ. uznał stosowanie kary cielesnej w szkołach za niedozwolone, nakazując jednocześnie pociąganie nauczycieli do odpowiedzialności dyscyplinarnej za przekroczenie tego zakazu. Rozporządzenie nie mogło jednak uchylić formalnych dawnych przepisów zabórzych zawartych w ustawie, posiadając jedynie znaczenie in-

strukcji wewnętrznej. Celem przygotowanego przez rząd projektu ustawy jest formalne uchylenie przepisów zabórzych w sprawie kar cielesnych.

Prez. Mościcki spędzi tegoroczną zimę w Zakopanem.

Około 20 grudnia przybędzie do Zakopanego na święta Bożego Narodzenia i na dłuższy pobyt Prezydent Mościcki.

P. Prezydent zamieszka obok sanatorium wojskowego w „Dyrektorówce”, gdzie już czynione są przygotowania dla przyjęcia dostojnego Gościa i przygotowuje się odpowiednie kwatery dla członków świąty.

Zapowiedź przyjazdu p. Prezydenta

do Zakopanego, z czym łączy się przyjazd licznych gości ze sfer rządowych z Warszawy, wywołała w Zakopanem wielkie poruszenie, gdyż zapowiedź ta zwiększy niewątpliwie frekwencję zimową w Zakopanem, którego czynniki powołane przygotowują wiele interesujących imprez i atrakcyj zimowych.

Koniec prohobicii

w dniu 5-go grudnia.

Waszyngton. Republikańscy i demokratyczni przywódcy Izby Reprezentantów, postanowili natychmiast po zebraniu się kongresu powziąć uchwałę, znoszącą ustawę prohobicyjną. Głosowanie ma mieć miejsce w dniu 5-go grudnia.

Demonstracje studentów.

Kraków. W sobotę o godz. 5-tej po południu, gdy p. minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Jędrzejewicz przybył na plac Szczepański dla otwarcia wystawy Wyspiańskiego w Pałacu Sztuki, grupa studentów wyższych uczelni w liczbie około 100 osób zaczęła wznosić demonstracyjne okrzyki: „Niech żyje autonomia wyższych uczelni, niech żyją profesorowie. Po wznieśieniu tych okrzyków studenci rozbiegli się.

Policja aresztowała pięciu studentów.

Wreszcie ustawowe uregulowanie zbiórek ulicznych.

Warszawa. Rząd przygotowuje projekt ustawy o zbiórkach publicznych, który ma być w najbliższych dniach przedłożony sejmowi.

Przygotowany projekt normuje sprawę zbiórek. M. in. zabrania pobierania wynagrodzeń przez t. zw. kwestarzy zawodowych. Poza tem ofiarodawcy będą mieli prawo dowiadywania się, jak zostały zużyte złożone przez nich ofiary, ponadto władze administracyjne będą miały możliwość większej kontroli nad sposobami przeprowadzania akcji przez wgląd w akta, dokumenty kasy i t. d.

Uporządkowanie sprawy dostaw i robót.

Warszawa. Nowy projekt ustawy o dostawach i robotach na rzecz skarbu państwa, samorządu, oraz instytucji prawa publicznego, rozszerza zakres uprawnień dla Rady ministrów do wydawania rozporządzeń o dostawach i robotach również dla samorządu terytorialnego, instytucji prawa publicznego, zakładów i przedsiębiorstw państwowych, oraz zakładów i funduszy przez państwo zarządzanych. Z wyjątkiem jednak monopolów państwowych i państwowych przedsiębiorstw skomercjalizowanych. Warunki dostaw i robót wykonywanych, regulowane będą mogły być przez specjalne przepisy, wydawane również przez Radę ministrów.

Projekt nowej ustawy będzie w najbliższym czasie wniesiony do sejmu.

Całe rzemiosło kupiectwo i przemysł

za rozciągnięciem polskiej ustawy przemysłowej na Województwo Śląskie przed nowelizacją.

Rzemiosło, kupiectwo oraz przemysł na Śląsku wypowiedział się za natychmiastowym rozciągnięciem polskiej ustawy przemysłowej na Województwo Śląskie przed znówelizowaniem jej w kierunku pozostawienia cechów przymusowych.

Mianowicie za natychmiastowym przyjęciem polskiego prawa przemysłowego oświadczyły się: Izba Handlowa i Izba Rzemieślnicza w Katowicach, Izba Przemysłowo-Handlowa w Bielsku, Związek Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śl., Polski Związek Towarzystw Kupieckich Woj. Śl., Rada Naczelna Polskiego Rzemiosła i Drobnego Przemysłu na Śląsku, Związek Polskich Sam. Rzemieślników i Przemysłowców na Śląsku oraz wszystkie związki i cechy na Śląsku Cieszyńskim.

Co do związków cechowych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, to za wprowadzeniem polskiej ustawy przemysłowej w obecnym jej brzmieniu t. j. przed znówelizowaniem jej, wypowiedziały się następujące związki cechowe: Związek Cechów Krawieckich,

Obuwniczych, Rzeźnickich, Fryzjerskich, Kowalskich, Budowniczych, Malarzy, Kominarzy, Elektrykarzy.

Nie powziął dotąd żadnej uchwały tylko Związek Cechów Piekarskich, natomiast jedynie Związek Cechów Budowlanych bardzo znikomą, a przypadkową większością głosów powziął uchwałę przeciw przyjęciu polskiej ustawy przemysłowej, domagając się naiprzed nowelizacji w kierunku utrzymania cechów przymusowych, a potem przyjęcia jej.

Zaznaczyć należy, że poza wyżej wymienionymi związkami, więcej związków cechowych niema na Śląsku.

Co do stanowiska Zw. Cechów Budowlanych należy podnieść, że Związek ten liczy około 800 członków, przyczem z tej liczby 400 członków t. j. malarze, elektrykarze, kominarze, szklarze, budowniczy i t. d. nie solidaryzują się z uchwałą powyższego Związku i oświadczyli się za przyjęciem polskiej ustawy przemysłowej przed nowelizacją. Ponadto dodać należy, że nie wszystkie cechy budowlane należą do powyższego Związ-

ku, tak, że związek ten nie może przemawiać imieniem całego rzemiosła budowlanego.

Ponieważ na Górnym Śląsku mamy 7.500 samodzielnych rzemieślników a za przyjęciem ustawy nie wypowiedział się tylko Związek Cechów Budowlanych, przeto po odliczeniu niezdecydowanego Związku Cechów Piekarskich, liczącego na Górnym Śląsku 800 członków oraz członków Związku Cechów Budowlanych, głosujących przeciw przyjęciu ustawy w liczbie około 400 członków, wynika, że za przyjęciem ustawy przed nowelizacją wypowiedziało się 6.300 rzemieślników, a przeciw 400.

Jeżeli zważywszy że Śląsk Cieszyński, liczący 2.500 rzemieślników wypowiedział się za przyjęciem polskiej ustawy przemysłowej, to stwierdzamy, że za przyjęciem wypowiedziało się 8.800 rzemieślników (88%), przeciw 400 rzemieślników (4%) i 800 piekarzy (8%) niezdecydowanych.

Hotel pod Lipami Tarnowskie Góry.

WIELKIE ŚWINIOBICIE

wśród wieczerom 6-tej
o godz. 6-tej
specjalne
podgarle w garnku

W czwartek 1 grudnia
rano o godz. 9-tej
kiszki i podgarle.

Wieczorem kiszki smażone z kapustą. Sprzedaż także poza dom.

Uprzejmie zaprasza

Gospodarz.

Porządek nabożeństw kościelnych z kościoła parafii w Tarn. Górach

od 1 do 4 grudnia br.

Czwartek, 1 grudnia: 6,15 Do Boskiej Opatrzności na int. pewnej rodziny. — 7,15 Za + Pawła Wojtyńka i oica Walentego, pokrew. z obu stron. —

Piątek, 2 grudnia: 6,15 (Deutsche Herz-Jesu-Andacht). Niemieckie nabożeństwo do Najśw. Serca. — 7 Polskie nabożeństwo do Najśw. Serca Jezusowego, w int. Straży Honorowej.

Sobota, 3 grudnia: 6,15 Roratnia Msza św. int. wolna. — 7,15 Rocznicza za + Bertholda Steinera z kond. (niem.).

Niedziela, 4 grudnia: 6,45 Msza św. śpiewana. — 8,30 W int. Spółki Brackiej. 10 Za żyjących z Bractwa Serca Jezusowego (niem.) — 11,30 Parafialna.

0 obniżenie świadczeń Spółki Brackiej.

W niedzielę, 27 bm. odbyło się w Katowicach zebranie starszych Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach przy udziale zarządu spółki i przedstawicieli związków zawodowych. Przewodniczył zebraniu dyr. Spółki Brackiej p. Potyka.

Omówiono zmianę niektórych postanowień statutu spółki, jak również sprawę obniżenia świadczeń dla rencistów. Przeciwno temu zamiarowi wypowiedział się szereg obecnych na zebraniu osób. Zarząd spółki tłumaczył swój krok, zmierzający do obniżenia świadczeń dla rencistów spółki tem, iż rok bieżący skończy się dla spółki deficytem 2 milionów zł. Przyszły rok także może przynieść znaczniejszy deficyt, na to pójdzie reszta rezerw kasowych spółki. Gdyby nie obniżono świadczeń, sytuacja dla spółki byłaby katastrofalna. Zarząd planuje obniżenie świadczeń dla dotychczasowych inwalidów o 15 proc., dla przyszłych inwalidów o 25 proc. Podkreślić należy, że w styczniu b. r. obniżono świadczenia rencistom o 10 proc.

Ostatecznie o wniosku zarządu spółki zadecyduje walne zgromadzenie Spółki Brackiej, które odbędzie się w grudniu.

Kot w kotle.

Na pewnego rzeźnika wpłynęło doniesienie do miarodajnej władzy, że do jego kotła, w którym znajdowała się woda gorąca do gotowania kielbasy, wpadł stary kocur, doznając wielkiego poparzenia. Kocisko, gruby i tłusty, wydobyty z kotła wiał się z bólu na podwórzu. Czy w tej wodzie, w której kot się „kapał“ następnie gotowano kielbasę — tego nie zdołano stwierdzić. Dochodzenie policyjne, a może nawet sądowe wykaże, jakim sposobem znalazł się kot akurat w kotle. Widocznie musiał być ślepy o ile tam sam wpadł. Zresztą zachodzi pytanie, co ma kot do czynienia w warsztacie rzeźnickim? Smacznego!

Targ na bydło i konie.

Jak Śl. Urząd Wojewódzki donosi: targi na bydło i konie odbędą się: w Król. Hucie 5, w Wodzisławiu 6, w Mikołowie i Lublińcu 7, w Bielsku 12, w Rybniku 13, w Woźnikach 20, w Żorach 14, i w Nowym Bieruniu 21 grudnia br.

Znak czasu --

Czy też radosna twórczość?

W ubiegłą sobotę odbyła się licytacja wszelkiego inwentarza sklepowego oraz towarów kupca p. Kazimierczaka przy ul. Krakowskiej. P. Kazimierczak uchodził zawsze za dobrego i sumiennego kupca. Obecny ciężki kryzys gospodarczy dał mu się mocno we znaki, tak, że przy najlepszej chęci nie zdołał się wywiązać z obowiązków płatniczych. Co się dziś stało z p. Kazimierczakiem, to samo może spotkać jutro innego kupca. Kiedy znaleźcie się nareszcie na świecie człowiek, który by mógł zaradzić obecnemu kryzysowi a przede wszystkim zredukować podatki oraz wysokie opłaty socjalne do minimum, tak, aby i kupcy mogli żyć. W obecnych warunkach jest każdy kupiec skazany na wymarcie. A jak będziemy wyglądali 1 stycznia 1933, kiedy nadejdzie termin wykupu świadectw przemysłowych i patentów i t. p.? Czy nasze przepowiednie się wtedy nie sprawdzą, że przy ul. Krakowskiej zamiast składów kupieckich będziemy widzieli same twórcze biura?

Zanik wielkiego kupiectwa.

Główny Urząd Statystyczny opracował dopiero w ostatnich dniach dane, dotyczące wykupionych świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych na dzień 1 marca br.

Dane te świadczą o wielkiem natężeniu kryzysu w odniesieniu do przedsiębiorstw handlowych. O ile bowiem w r. 1928 wykupiono 466 tys. świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych, to w b. r. liczba ta zredukowana została o przeszło 100 tys. czyli do cyfry 344,9 tys.

Najliczniejsza jest kategoria trzecia, wynosząca 170,4 tys. świadectw i czwarta, wynosząca 145,6 tys. świadectw. Druga kategoria wynosi zaledwie 23,914, piąta A 467, piąta B 3,814.

Zupełny zmierzch wykazuje wielkie kupiectwo, które w r. b. wykupiło zaledwie 692 świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych pierwszej kategorii.

Rada Rodzicielska

przy gimnazjum żeńskim w Tarnowskich Górach zwołuje na wtorek dnia 29 bm., godz. 17-ta posiedzenie Zarządu.

Na porządku obrad znajduje się p. in. sprawa nielegalnego wyboru przewodniczącego Rady Rodzicielskiej. Pan Ziętek, jak się dowiadujemy, nosi się z zamiarem nieprzyjęcia godności przewodniczącego, gdyż zrozumiał, że członkiem rady pozostać może jedynie osoba, której dziecko (a nie siostra) uczęszcza do danego instytutu naukowego. Jeżeli zamiary swe p. Ziętek obróci w czyn, wówczas śmiało możemy twierdzić, że p. Ziętek ma większe zrozumienie i potrafi lepiej interpretować statut Rady Rodzicielskiej od tych, którzy mu przewodnictwo narzucili. W krótkim czasie zdemaskujemy wszystkich, którzy nakłonili do głosowania kilka naiwnych za osobą p. Ziętka.

Nowa składnica węgla.

W ogrodzie p. Fr. Wróbla przy ul. Lublinieckiej 10 w Tarnowskich Górach założono nową składnicę węgla. Przedsiębiorcy tej składnicy stosują się do obecnych ciężkich warunków materialnych, w jakich znajdują się nieomal wszyscy, idą odbiorcom węgla na rękę i oddają węgiel opałowy po znacznie niższych cenach, przyczem trzeba zaznaczyć, że rozchodzi się o węgiel najlepszej jakości. Dostawę węgla do domu uskutecznią się w życzonej i dowolnej ilości. Przy odbiorze węgla z składnicy przez samego konsumenta udziela się wysoki rabat.

Obwieszczenie w sprawach podatkowych.

Urząd Wojewódzki Śląski wydał obwieszczenie w sprawie państwowego podatku dochodowego, oraz wykupienia świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1933, które w najbliższych dniach podane zostaną do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie.

Złodzieje przy robocie.

Dnia 26 bm. zgłosił na miejscowej policji Szwedt Józef zamieszkały w Tarnowskich Górach przy ul. Górniczej 27, że w czasie od 24 na 25 nieznany sprawca włamał się zapomocą podrobionych kluczy do jego mieszkania, skąd z szuflady biurka, którą otworzył również zapomocą podrobionego klucza, skradł kwotę 720 zł.

Kradzież węgla.

W ostatnim czasie mnożą się wypadki kradzieży węgla z wagonów na tut. stacji wąskotorowej. Odbiorcy węgla stwierdzają w wagonach 5 tonowych czasem manko do 6 centn. i więcej. D.K.P. winna do tego nie dopuścić i zwrócić baczniejszą uwagę na samych stróżów kolejowych, gdyż ona jest odpowiedzialna za wszelkie szkody, które powstają przez kradzież itp.

Policja taksamo dobrze postąpi, o ile często wyśle swych posterunkowych na rampę, gdzie się węgiel wyładowuje, gdzie odbiorcy węgla z wagonów nie mogą się wprost ochronić od plagi złodziei węgla.

Parafia a chór kościelny.

(Ciąg dalszy).

Otóż jak taka opieka, pomoc i życzliwość wyglądać powinna w życiu codziennym? Członkowie naszego chóru kościelnego pragną najpierw życzliwości w całym tego słowa znaczeniu, którą parafianie mogą im okazywać w rozmaity sposób. Parafianie natomiast często zniechęcają członków naszego chóru przez to, że za dużo od nich wymagają i zbyt pochopnie krytykują ich śpiewy w kościele. Parafianom jednak nie wolno zapomnieć, że chór nasz — nie tylko nasz, ale nieomal wszystkie nasze chóry — nie

składa się z śpiewaków zawodowych, lecz z miłośników śpiewu, ożywionych zazwyczaj najlepszymi chłeciami i pracującymi zwykle z wielkiem poświęceniem ale przeważnie nie dość wyćwiczonych w śpiewie, który jest przecież sztuką, i to wcale nie łatwą. Dalej trzeba wziąć pod uwagę, że nasz chór kościelny nie raz ani nie dwa do roku staje do popisu, jak świeckie koła śpiewacze, lecz bardzo często, a poniekąd i kilka razy w tygodniu spełnia swe trudne i odpowiedzialne zadanie, śpiewając nie dla pokłasku ludzkiego, lecz na chwałę Bożą. W takich warunkach więc, jeżeli ktoś zna się na muzyce, niech się przysłuży czynem, dobrą radą i wskazówką, a niech nie wydawa surowej krytyki. Kto zaś na muzyce się nie zna, nie powinien wogóle głosu zabierać, ale przysłużyć się na przykład pilniejszem uczęszczaniem na to właśnie nabożeństwo, podczas którego chór nie występuje. Byłoby to bowiem bardzo chwalebnym objawem życzliwości dla naszego chóru kościelnego. Wiadomo przecież, że chór śpiewa zazwyczaj na głównym nabożeństwie; ale wiadomo też, że główne nabożeństwo nie w wszystkich parafian cieszy się popularnością. Dlatego też się słyszy z ust członków naszego chóru do pewnego stopnia słuszne żale: „Poco mamy się trudzić i wysilać na dzieła muzyki kościelnej, jeżeli tych, co najlepiej na tem się znają, nie widać na tych nabożeństwach“. Tacy katolicy wystawiają sobie nie bardzo pochlebne świadectwo, bo tem swoim postępowaniem zdradzają, że nie mają oni zainteresowania ani zrozumienia bądź to dla liturgii swego kościoła, bądź dla jego muzyki i śpiewu.

Piecz oczywista, że sama tylko życzliwośća chórowi naszemu nie wiele się pomoże, potrzeba jeszcze pomocy czynnej. Komu Stwórca dał głos i słuch muzyczny, ten bez różnicy stanu powinien oddać go na czynną służbę Bożą w chórze kościelnym. My Polacy winniamy sobie, że posiadamy dużo zdolności i zamiłowania do muzyki i śpiewu, tymczasem dyrygenci, organiści i zarządy naszych chórow kościelnych mogliby nam opowiedzieć, ile to niejednokrotnie kosztuje trudu i mokołu, aby taki chór wogóle zorganizować, nie mówiąc już o jego normalnym utrzymaniu. Jest rzeczą również nader ciekawą, że chór nasz i wogóle nieomal wszystkie chóry rekrutują się prawie, że wyłącznie z ludzi, należących do t. zw. stanu średniego; zato brak niemal zupełnie członków z innych stanów, tak inteligencji i zamożnych. Tak jednak być nie powinno, bo gdy chodzi o chwałę Bożą, ustąpić muszą wszelkie względy stanowe i gdyby w chórze naszym spotkali się przedstawiciele wszystkich stanów, zjednoczeni wzniosłą myślą wspólną służby Bożej, chór nasz mógłby stać się ważnym ogniskiem, w którym członkowie uczyliby się zgody i jedności społecznej, a chór taki dojsć mógłby do najwyższego i doskonałego arcyzmu. Tutaj stwierdzić również należy, że nasz chór kościelny, a wszystkie inne chóry, wogóle, nie mogą dojść do doskonałości dopóty, dopóki parafianie nie rozumieją, że praca w chórach, a w naszym chórze kościelnym w szczególności, to nie tylko zadanie i obowiązek młodszych, ale tak samo i starszych parafian. Nie mogąc zaś brać rzeczywistego udziału w lekcjach i śpiewach chóru kościelnego, nie należy mu odmówić swej pomocy, zapisując się na członka nieczynnego, opiekującego się chórym ko-

ścielnym. Niestety z przykrością stwierdzić należy, że dotąd chór nasz nie może się poszczycić takimi członkami. Jest to dowód, że wielu parafian nie docenia tych wzniosłych zadań, które na nich ciąży. Tymczasem każdy parafianin, który lubi posłuchać ładnego śpiewu w swym kościele, mógłby, owszem powinienby, chociaż w ten łatwy sposób wspierać chór kościelny.

25 przeszło lat temu Papież Pius X ogłosił potrzebę naprawy muzyki kościelnej w swym wiekopomnym motu proprio, te same hasła podniósł na nowo Ojciec św. Pius XI. w swej encyklice „Divini cultus“. A zatem katolikowi, miłującemu swój kościół, nie wolno być obojętnym na nawoływanie papieskie.

Wykazaliśmy wyżej, jak każdy parafianin z osobna może się przyczynić do urzeczywistnienia tych wzniosłych haseł, popierając istniejący u nas chór kościelny pod wezw. św. Cecylii wskazanym dla siebie sposobem. Jeżeli parafianie będą pamiętali o swych obowiązkach względem chóru kościelnego i skwapliwie je spełniali, to już nie sam chór, ale w chórze i przez chór cała parafia jednoczyć się będzie w jednej zgodnej pieśni pochwalnej na cześć Pana i Boga Najwyższego.

Zapisy na członków czynnych i wspierających przyjmuje zarząd Chóru Kościelnego pod wezwaniem św. Cecylii przed każdą lekcją śpiewu, które odbywają się w każdy poniedziałek i środę od godz. 19,30 do 21,30 na wikarówce.

Nowe rozporządzenie o godzinach policyjnych dla lokali restauracyjnych.

Dnia 22 bm. ukazało się w Dz. Ustaw Śl. nr. 22 rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, normujące godziny policyjne dla wszelkich przedsiębiorstw gospodniostynkarskich na całym obszarze woj. Śląskiego.

W myśl tego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem 1 grudnia br., otwarte mogą być przedsiębiorstwa restauracyjne, prowadzone na podstawie świadectwa przemysłowego II kategorii, tylko od godz. 7 rano do godz. 22 (10-tej wiecz.), restauracje zaś prowadzone na podstawie świadectwa przemysłowego I. kat. (za 3,350 zł.) do godz. 24 (12 w nocy) bez jakiegokolwiek specjalnego zezwolenia.

Starostowie i dyrektorowie policji mogą w poszczególnych wypadkach, o ile będzie tego wymagać potrzeba miejscowa — zezwolić na przedłużenie godziny policyjnej poza godzinami, ustalonymi w rozporządzeniu, w każdym razie nie ogólnie tylko indywidualnie nie na dłużej, jak na jeden rok.

Wszyscy przedsiębiorcy restauracyjni powinni wobec tego wnieść jaknajprędzej podania (ostemplowane na 5 zł.) z prośbą o przedłużenie godziny policyjnej od godz. 22 (10 wiecz.) aż do godziny, do której zamierzają mieć lokal otwarty na przeciąg jednego roku.

KĄCIK INWALIDZKI.

Dnia 20 listopada br. odbyło się miesięczne Zebranie Grupy Rojcy na sali p. Gruszki w Rojcy. Obecnych około 80 osób.

Z Powiatowego Koła z Tarnowskich Gór wzięli udział w tem zebraniu przewodniczący Koła p. Stopczyński i sekretarz p. Widera. Przewodniczył zebraniu p. Burda — prezes grupy Rojca.

Po zagajeniu i powitaniu obecnych, wygłosił p. Stopczyński referat na temat spraw rentowych i organizacyjnych. Po referacie odbyła się bardzo ożywiona dyskusja. Zebrani żalili się na krzywdzące postanowienia ustawy inwalidzkiej oraz pomijanie inwalidów i pozostałych przy pośrednictwie pracy, zasiłkach do różnych, gotówkowych i w naturze, domagając się w tym kierunku zmiany odnosnych rozporządzeń. Wyjaśnienia ze strony przedstawicieli Zarządu Powiatowego, że władze lokalne nie mogą w tym kierunku nic zrobić, gdyż muszą ściśle postępować według dyrektyw od władz wojewódzkich i centralnych, przyjęli zebrani do wiadomości, apelując do władz związkowych o interwencję w tych sprawach u miarodajnych władz.

Następnie omówiono szereg spraw

osobistych poszczególnych członków i organizacyjnych, poczem przewodniczący Grupy p. Burda, zamknął zebranie o godz. 18-tej hasłem „Cześć Ojczyźnie“.

Należy podkreślić, że Grupa Rojca, jakkolwiek należy do najmłodszych ugrupowań organizacyjnych, bo założona dopiero w bieżącym roku, to swoją pracą wysunęła się na czoło ugrupowań z powiatu. Zawdzięcza to przedewszystkiem bardzo sprężystej i owocnej pracy członków Zarządu Grupy z p. Burdą, Naderem, Müllerem i innymi na czele.

Należałoby sobie życzyć, aby każda grupa inwalidzka na Śląsku miała takich przedstawicieli swoich, jak grupa Rojca z prezesem Burdą i grupa Radzionków z prezesem Adlerem.

Leczenia inwalidów na koszt Skarbu Państwa.

W myśl art. 43 ustawy marcowej, należy się inwalidom ponad 84% niezdolności do pracy, leczenie we wszystkich chorobach na koszt Skarbu Państwa. W tej sprawie wyjaśnia Ministerstwo Opieki Społecznej, że tylko ci inwalidzi mają prawo do tego leczenia, których albo cała niezdolność jest spowodowana służbą wojskową, albo jedno lub kilka cierpień spowodowanych służbą wojskową, powoduje co najmniej 84% niezdolności ogólnej w tem przynajmniej 15% w całkowitym związku ze służbą wojskową.

Dodatek kwalifikacyjny dla inwalidów. Śląski Zarząd Okręgowy w Katowicach rozpoczął akcję w sprawie dodatku kwalifikacyjnego w myśl ustawy marcowej. Chodzi mianowicie o tych inwalidów, którzy mieli dawniej prawo do takiego dodatku z racji zajęcia, jakie pełnili w ciężkim przemyśle czy kopalnictwie. Śląski Zarząd zbiera odpowiednie materiały przy pomocy Izby Rzemieślniczej i Urzędów Pośrednictwa Pracy, by ustalić pojęcie pracownika kwalifikowanego. Po ustaleniu tego przedłoży się cały materiał miarodajnym władzom, skąd mały przyrzeczenie pomyślnego załatwienia.

Z powyższego wynika, że kwalifikowany górnik, hutnik itp., będzie miał równe prawo do dodatku kwalifikacyjnego jak inwalida o wykształceniu średnim lub zawodowem-szkolnem.

Zawieszenie renty u inwalidów ponad 84% niezdolności.

Renta inwalidów powyżej 84% niezdolności nie ulega zawieszeniu bez względu na wysokość dochodu w tych wypadkach, gdy albo cała niezdolność jest spowodowana służbą wojskową, albo gdy jedno lub kilka cierpień inwalidy, częściowo spowodowanych służbą wojskową, powoduje co najmniej 84% w ogólności, a w tem co najmniej 15% w całkowitym związku ze służbą wojskową.

Inwalidzi, którym zawieszono rentę wbrew tym postanowieniom, winni natychmiast zgłaszać się u sekretarza Powiatowego Koła Związku Inwalidów woj. dla celów przeciwdziałania temu.

Zaliczki na rentę.

W myśl art. 36 ustawy inwalidzkiej, można uzyskać zaliczkę na poczet renty. Starania o to są podobne jak o częściową kapitalizację renty. Reflektanci mają się zgłaszać w sekretarjacie Koła.

Z Powiatu Tarn, Gór

KALETY.

Nagroda i uznanie dla zawiadowcy stacji.

Dyrekcja Kolei w Katowicach przyznała nagrodę oraz wyraziła uznanie i pochwałę zawiadowcy stacji Kalety za sprawne utrzymanie porządku na terenie stacji i upiększenie wyglądu dworca przez założenie ogródków i dekoracji kwiatowych.

STRZYBNICA.

To jest ostatni szczebel!

Powstało tu koło N. Ch. Z. P., którego przewodniczącym został p. inż. Niepokójczycki, a wiceprzewodniczącym p. Płonka. P. Płonka widocznie dotarł się już ostatniego szczebla na drabinie. Teraz winien tylko uważać, żeby nie doznał kołowrocizny i czasem nie spadł z tej drabiny, tak, jak już wszyscy jego koledzy pospadali.

ŻYGLIN.

Dnia 19 bm. przy wymianie pieniędzy w restauracji p. Pietrzyka otrzymał niejaki Lebioda od restauratora fałszywą monetę 10-złotową. O wypadku tym zgłoszono natychmiast Policji. Nadmienić wypada, iż przed niedawnym czasem podobny wypadek w tej samej restauracji miał miejsce z niejakim F. Posterunek policji w Miasteczku prowadzi w tej sprawie energicznie śledztwo.

NAKŁO.

Nieszczęśliwy wypadek.

Dnia 27 bm. o godz. 8 uległa nieszczęśliwemu wypadkowi Kurek Helena, lat 37, bez stałego miejsca zamieszkania, nocując w stodole, własnością Hrabiego Henckel von Donnersmarck w Nakle w ten sposób, że zamierzała zeskoczyć z wysokości 2 m., doznając złamania lewej nogi powyżej kostki. Wymienioną odstawiono do Szpitala Powiatowego w Tarn. Górach.

REPTY NOWE.

23 bm. odbyła się przed Sądem Grodzkim w Tarn. Górach rozprawa sądowa G. c/a. M. z Rept Nowych o zniewagę. Po przesłuchaniu świadków wydał Sąd wyrok, skazujący obie strony, tak oskarżonego jak i oskarżyciela, na ponoszenie kosztów sądowych. Oskarżyciel od tego wyroku wniósł odwołanie.

REPTY NOWE.

Katolicki film misyjny „Insulinda“ w 7 wielkich aktach, wyświetlany będzie też w tutejszej miejscowości w dniu 4-go grudnia br. w sali p. Golusa Repty Nowe. Przedstawienie trwa dwie godziny. Dochód z przedstawienia misyjnego przeznaczają się na misję. Uprasza się o liczny udział w przedstawieniu i wykorzystanie tak rzadko zdarzającej się okazji zapoznania się z pracą naszych misjonarzy w dalekich krajach pogańskich.

REPTY NOWE.

W środę dnia 30 bm. o godz. 18 urządziła tutejsze Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej swoje zebranie miesięczne. Na porządku obrad ważne sprawy. Wszystkich członków uprasza się o punktualne przybycie. Goście mile widziani.

Z Radzionkowa

Porządek nabożeństw kościelnych z kościoła paraf. w Radzionkowie od 1 do 3 grudnia 1932 r.

Czwartek, 1 grudnia: I. do Opatrz. Bosk. w pawn. int. — II. za + Erasmus i Zofię Tyczka i pokr. z obu stron. kond. — III. za + Józefę Tobor, syn Piotr i pokr. Tobor Pietryga.

Piątek, 2 grudnia: I. w int. Apostolstwa i Pocieszenia. — II. za + Józefę Doli-bóg, Zuzannę Hajdę, Karolinę Łuszczek, z róz. Genowefy Ręka. — III. za + Stanisław Wrodarczyk rodz., pokr. Wrodarczyk, Franciszek Michalski, żonę Józefę Michalski.

Sobota, 3 grudnia: I. za + Franciszek Kuzaj, Andrzej Kot, 2 żony, Józef Pach, syn Paweł. — II. za + Ewę Tobor kond. III. za + Karol Müller, żonę Apolonję, 3 synów, Albinę Kaiser i dusze w czyśćcu cierpiące.

Sprawy bezrobotnych.

W środę dnia 30 bm. Urząd Gminny wydaje bony na chleb według zwykłych stawek.

W piątek dnia 2 grudnia br. o godz. 8.30 odbędzie się na sali p. Spyрки w Radzionkowie, a w Rojcy na sali p. Gruszki miesięczna kontrola dla wszystkich bezrobotnych, zarejestrowanych w miejscowym Komunalnym Urzędzie Pośrednictwa Pracy. Niestawienie się bezrobotnych do tej kontroli spowoduje skreślenie bezrobotnego z ewidencji.

Wybory do Rady załogowej kopalni Radzionków.

Tegoroczne wybory do rady załogowej na tejże kopalni wykazały sukces organizacji Zjednoczenia Chrześc. Zw. Zawodowych. Aczkolwiek lista Zjednoczenia Chrześcijańskich Zw. Zawodowych jako poraz pierwszy stanęła przed urną wyborczą, osiągnęła z pośród wpływanych list drugie miejsce. Reasumując ogólny stan posiadania mandatów do rady załog., otrzymała lista pierwsza 385 głosów 5 mandatów, lista II. 183 głosów 2 mandaty, lista III. 209 głosów 2 mandaty, 1 uzupełniający, lista IV. 130 głosów 1 mandat i 1 uzupełniający, lista V. (PPS.) 78 głosów 1 mandat, lista VI. (dzika) 89 głosów 1 mandat.

Składki na rzecz bezrobotnych.

W ubiegłym tygodniu zebrano na rzecz gwiazdki dla bezrobotnych kwotę około 115,50 zł., co z składkami z poprzednich 5 tygodni od 15 października do 20 listopada w kwocie 1.336,— zł. powinno wynosić 1.451.50 zł. W związku z tem należy nadmienić, iż w kołach bezrobotnych chodzą pogłoski o zebranych na ten cel kilka tysięcy złotych. Właściwej zebranej kwoty nikt się może nie dowiedzieć, albowiem podobno z tych składek płacono ostatnio dodatkowy zasiłek dla bezrobotnych i nie wiadomo, czy kasie gminnej stać na to, by tą kwotę mogła do gwiazdki do zebranego funduszu z powrotem złożyć. Bez względu na to, czy pogłoski takie są prawdziwe czy nie, należałoby z publicznie zebranego grosza dać publiczne sprawozdanie.

Nadmiar przymusowych ściągnąć opłat podatkowych.

W gminie naszej obywatele skarżą się na nadmiar przymusowych ściągnąć za ległych podatków przez odnośnych komorników, którzy raz po raz zjawiają się po domach ubogich i bezrobotnych, aby tam coś wydobyc jeszcze na rzecz Skarbu Państwa. Lud jest już tak wynędzniały i goni ostatkami, iż należałoby się więcej na to zważać i oszczędzić niepotrzebnych częstych odwiedzin komornika, kiedy taki już raz stwierdził w domu biedę i niemożliwość uspokojenia roszczeń Skarbu Państwa. W dzisiejszych ciężkich czasach należy być więcej oglednym i nie drażnić niepotrzebnie stroskanych o Jos jutra umysłów ani też narażać komorników na niemiłe przygody.

Wykłady T. C. L.

Towarzystwo Czyteln Ludowych odbywać będzie w zimowej porze co niedziele w budynku szkoły I. o godz. 17-tej bezpłatne wykłady, ilustrowane przeżo-czami. Wykłady te są dla wszystkich i każdy ma dostęp. Pierwszy wykład odbył się już w ubiegłą niedzielę na temat powieści Sienkiewicza „Trylogia, Krzyżacy i Quo vadis“.

Karty cyrkulacyjne.

Przypomina się, iż z dniem 30 listopada br. upływa termin oddawania do przedłużenia kart cyrkulacyjnych, których nazwiska zaczynają się na litery od P. do U. Oddane karty cyrkulacyjne od litery A do J. odebrać można już z powrotem w godzinach przedpołudniowych w ratuszu w pokoju nr. 6.

Odpowiedzi Redakcji.

Pan G. G. w Suchej Górze. Niestety zarzut nam pan czyni. Schematycznych sprawozdań z Zw. Strzeleckiego i N. Ch. Z. P., które się w treści nigdy i niczem nie różnią, nie umieszczamy. Nie chcemy naszą gazetę zapełnić zwykłymi frazesami i odpisami ogólnie utartych i śmiesznych telegramów hołdowniczych. Jak pana znamy, to pan stał się ich członkiem tylko dla chleba, dla chleba. W duchu czuje pan z nami, tak, jak i w wszystkimi innymi Polakami. Te objazdy, agitacje i nudne gadania się im kiedyś sprzykrzą.

A. S. i Towarzysze w Radzionkowie. W sprawie demonstracji bezrobotnych oraz pobicia kilku niewinnych przez policję umieścić nie możemy. W tej sprawie polecamy zwrócić się na drogę sądową. Taksamo apel do radnych gminnych nie można opublikować. Zresztą byłoby to bezskuteczne. Wyborcy sami winni się domagać ustąpienia radnych, o których się rozchodzi.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 1 grudnia br. o godz. 10-tej przed poł. będą sprzedawał przed hotelem „Pod lipami“: samochód półciężarowy, 2 tony „Mayer-Rotschild Kaufm. Praxis“, 2 maszyny do pisania, 2 lustra z podstawkami, fortepian, bufet i kramnicę restauracyjną, gramofon szafkowy, 12 stołów i 30 krzesel restaurac., 2 automaty, stół (popielniczka) szafkę szklaną, stojak okrągły, 2 ławki (kanapowe), maszynę do szycia, zegar stojący, kanapę pluszową, stół do wyciągania, 6 krzesel obite skórą, umywalkę z płytą marmurową i lustrem, 2 stoliki nocne, obraz, garnitur koszykowy, perfumy, wodę kolońską, kremy, olejki do włosów, szminki itp. rzeczy;

a o godz. 11½ przed poł. przy ul. Krakowskiej nr. 19 2 kramnice sklepowe i regał sklepowy — najwięcej dajacemu za gotówkę Imiela komornik sądowy

